

Katsaus järjestöavustuksiin- kohti uutta järjestöavustusmallia Etelä-Karjalassa

4.12.2025
Heini Maijanen

ETELÄ-KARJALAN
hyvinvointialue

Etelä-Karjalan järjestöt

Kaikkien eri alojen rekisteröityjä yhdistyksiä yhteensä **2 498**

Kaikkien eri alojen rekisteröityjä säätiöitä yhteensä **34**

Järjestömuotoisia palveluntuottajia

Sosiaali- ja varhaiskasvatuspalvelut

23 järjestöä, **36** toimintapistettä

Terveyspalvelut

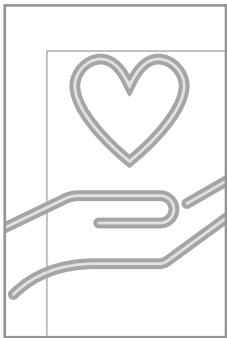
6 järjestöä, **6** toimintapistettä

Lähde: PRH:n yhdistysrekisteri ja säätiörekisteri, SPR, Valviran Soteri-rekisteri (tammikuu 2025)

- **Sosiaali- ja terveysalan** rekisteröityjä yhdistyksiä ja säätiöitä yhteensä **174**

	Yhdistykset	Säätiöt
Imatra	34	2
Lappeenranta	84	3
Lemi	4	1
Luumäki	8	
Parikkala	10	
Rautjärvi	10	
Ruokolahti	6	
Savitaipale	6	
Taipalsaari	6	
Yhteensä	168	6

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen järjestöavustusmalli

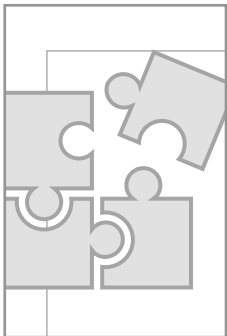
Toiminta-avustus

- Vuosittain jaettava avustus
- Lyhytkestoinen toiminta, kuten uuden tai yksittäisten toimintojen / palvelujen tukemien tai käynnistäminen.
- Hakijalta ei edellytetä taustalle muuta rahoitusta.
- Kohdistetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen HYTE-kärkiin.

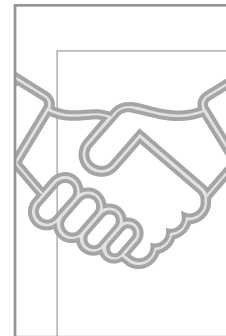
Kumppanuusavustus

- Painottuu järjestöjen ammatillisen perustoiminnan tukemiseen
- Toimii täydentävänä rahoituksena (mm. STEA, ESR)
- Tavoitteena pidempi avustusjakso
- Tuetaan sellaista Ekhvan strategiaa tukevaa toimintaa, jota hyvinvointialueen ei ole mahdollista itse toteuttaa. Lisäksi toiminta laajentaa Ekhvan palvelutarjontaa liittyen ennalta ehkäiseviin ja kuntouttaviin palveluihin sekä sellaiseen toimintaan, joka tukee Ekhvan ammattilaista työssään. Kumppanuusavustusta saavan järjestön kanssa arvioidaan ja seurataan vuosittain toiminnan vaikutuksia yhteisissä neuvotteluissa.

Innovaatoraha

- Vastaa äkilliseen ajankohtaiseen toimintaympäristössä ja/tai kohderyhmän tarpeissa ilmenneeseen muutokseen
- Innovaatorahaa myönnetään samaan toimintaan vain kerran.
- Hyvinvointialue avaa innovaatorahan haun tarvittaessa.

Aiesopimus

- Hyvinvointialue voi tukea yhdistyksiä/ järjestöjä esim. rahoituksen hakemisessa aiesopimuksella.
- Ei rahaa vaan yhteistyötä ja kumppanuutta
- Aiesopimukset käsitellään hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmässä (HYTE-ohry) 2 x vuosi (toukokuu ja elokuu).

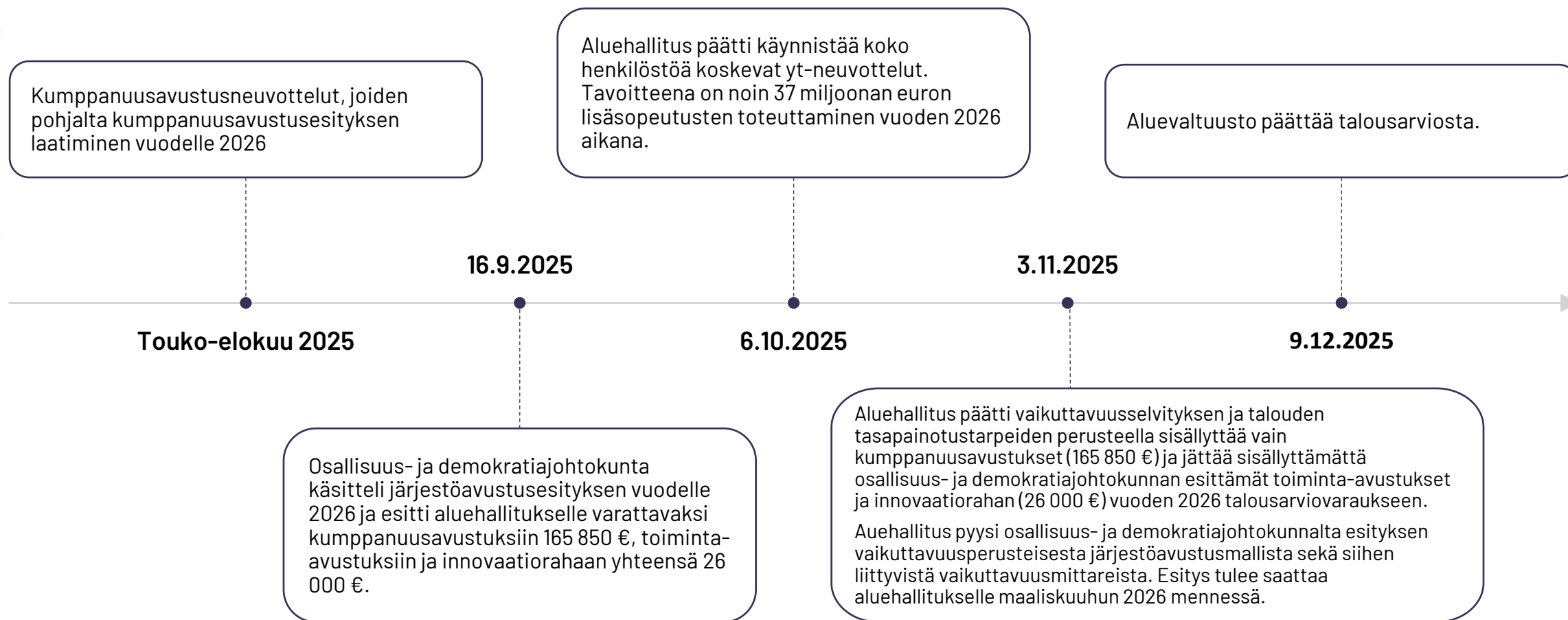

Järjestöavustukset vuodelle 2026

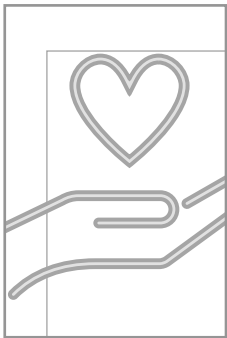

ETELÄ-KARJALAN
hyvinvointialue

Järjestöavustusten valmistelu vuodelle 2026

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen järjestöavustusmalli

Toiminta-avustus

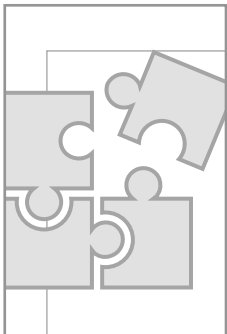
- Vuosittain jaettava avustus
- Lyhytkestoinen toiminta, kuten uuden tai yksittäisten toimintojen / palvelujen tukemien tai käynnistäminen.
- Hakijalta ei edellytetä taustalle muuta rahoitusta.
- Kohdistetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen HYTE-kärkiin.

EI AVATA HAKUUN VUONNA 2026

Kumppanuusavustus

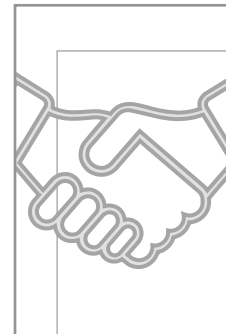
- Painottuu järjestöjen ammatillisen perustoiminnan tukemiseen
- Toimii täydentävänä rahoituksena (mm. STEA, ESR)
- Tavoitteena pidempi avustusjakso
- Tuetaan sellaista Ekhvan strategiaa tukevaa toimintaa, jota hyvinvointialueen ei ole mahdollista itse toteuttaa. Lisäksi toiminta laajentaa Ekhvan palvelutarjontaa liittyen ennalta ehkäiseviin ja kuntouttaviin palveluihin sekä sellaiseen toimintaan, joka tukee Ekhvan ammattilaista työssään. Kumppanuusavustusta saavan järjestön kanssa arvioidaan ja seurataan vuosittain toiminnan vaikutuksia yhteisissä neuvotteluissa.

Innovaatioraha

- Vastaa äkilliseen ajankohtaiseen toimintaympäristössä ja/tai kohderyhmän tarpeissa ilmenneeseen muutokseen
- Innovaatiorahaa myönnetään samaan toimintaan vain kerran.
- Hyvinvointialue avaa innovaatiorahan haun tarvittaessa.

EI AVATA HAKUUN VUONNA 2026

Aiesopimus

- Hyvinvointialue voi tukea yhdistyksiä/ järjestöjä esim. rahoituksen hakemisessa aiesopimuksella.
- Ei rahaa vaan yhteistyötä ja kumppanuutta
- Aiesopimukset käsitellään hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmässä (HYTE-ohry) 2 x vuosi (toukokuu ja elokuu).

ETELÄ-KARJALAN
hyvinvointialue

Kumppanuusavustuksen panostuksen vaikutuksia pitkällä aikavälillä

- Ekhvalla ei itsellään ole mahdollisuutta toteuttaa vastaavaa palvelua, täydentää palveluvalikkoa
- Ehkäisee palvelutarpeen kasvua
- Ennalta ehkäisevään toimintaan panostaminen siirtää palvelutarvetta myöhemmäksi ja vähentää raskaampien palvelujen tarvetta
- Sujuvoittaa asiakasohjausta, vähentää yhteydenottoja Ekhva:n ammattilaisiin
- Vapauttaa Ekhvan ammattilaisten resurssia
- Kumppanuusavustukset ovat täydentävää julkista rahoitusta ammattimaisesti toimiville järjestöille. Pienellä panostuksella varmistetaan merkittävän rahoituksen kanavoituminen alueemme asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen sekä sairauksien ennalta ehkäisyyn.

Kumppanuusavustuksiin panostamisen taustalla vaikutusten arviointi

Hakija	Avustussumma	Vaikuttavuusperustelu avustukselle
Etelä-Karjalan perhetyön kehittämissyhdystys ry	34 000 €	Vähentää lastensuojelun ja erityissairaanhoidon palveluiden käyttöä, ehkäisee vaativia huoltoriitoja. Mikäli toimintaa ei olisi, jouduttaisiin lisäämään resurssia Ekhva:n omiin palveluihin tai vastaavaa palvelua ei olisi saatavilla lainkaan.
Etelä-Karjalan Muisti ry	15 000 €	Olenainen osa muistipoliklinikan palveluprosessia. Vähentää hätäperusteista kyselyä. Kontaktit muistipolille lisääntyivät ilman muistiluotsitoimintaa. Muistipolilla ei itsellään resurssia ja kapasiteettiä ensitiedon järjestämiseen. Häiriökysyntä lisääntyisi, jos yhdistys ei tarjoaisi ensitietoa.
Etelä-Karjalan Sydänaalue ry	8 000 €	Tarjoaa ammattityön rinnalle vertaistukea ja matalan kynnyksen toimintaa sepelvaltimotauti-, sydämen vajaatoiminta- ja diabeteshoitopoluilla. Vertaisryhmä ja-tukitoimintaa tarpeellista, jota Ekhva ei voi itse tuottaa.
Irti Huumeista ry	30 000 €	Ekhva:lla ei itsellään resurssia tarvittavaan liikkuvaan toimintaan. Täydentää Ekhvan palveluvalikkoa. Ilman toimintaa asiakkaat tulisivat huonokuntoisempina hoitoon, ja sama asiakaskunta kiertäisi palveluissa. Laitoshoito lisääntyisi.
Saimaan syöpäyhdistys ry	17 000 €	Matalankynnyksen oikea-aikainen, helposti saavutettava, nopea kriisituki vähentää muiden palvelujen tarvetta ja säästö Ekhvan mielenterveyspalvelujen kustannuksissa. Ekhvalla ei tarjolla vastaavaa läheisten tukea. Potilasmäärät ovat kasvussa ja harvinaisia syöpiä on paljon. Toiminta on tärkeä lisätuki psykososiaaliseen työhön ja tarjoaa apua myös harvinaisten syöpien osalta (tieto ja vertaistuki). Toiminta täydentää Ekhvan kaventuvia palveluita.
Vuoksenlaakson vammais- ja perhetyö ry	8 000 €	Ekhva ei tarjoa kyseisille perheille samankaltaista, tiivistä tukea. Ekhvalta puuttuu ns. hoidollinen, terapeuttinen ensikoti, jota tämä päiväryhmämahdollisuus osittain paikkaa.
MIELI Etelä-Karjalan mielenterveys ry	30 000 €	Etelä-Karjalassa lievät ja keskivaikeat mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet. Ekhvan omat resurssit eivät riitä hoitamaan nykyistä asiakasmäärää. Mikäli Imatralla ei olisi kriisikeskusta, siirtyisi palvelutarve Ekhvalle. Tämä näkyisi Ekhvan palveluissa Imatran vastaanoton ruuhkautumisena. Tarjoaa anonyymien palvelun, jota asiakkaat toivovat ja Ekhva ei voi tuottaa.
MLL Kaakkois-Suomen piiri ry	23 850 €	Ennaltaehkäisevää, matalan kynnyksen tukea perheille, jota Ekhva ei pysty tuottamaan. Järjestö tavoittaa perheitä jalkautuvalla työllä ja vähentää lastensuojelun kuluja. Avustaminen toteutetaan yhteistyössä kuntien kanssa.
Yhteensä	165 850 €	

Miksi järjestöavustusmallia on tarpeen uudistaa?

ETELÄ-KARJALAN
hyvinvointialue

Miksi järjestöavustusmallia tulee uudistaa?

	Toiminta-avustus (pienemmät yhdistykset)	Kumppanuusavustus (ammatilliset sote-järjestöt)
Kohderyhmä	Alueella toimivat pienet yhdistykset	Ammatillisesti organisoidut sote-järjestöt
Tavoite	Ennaltaehkäisy ja tuki, osallisuus	Strateginen yhteistyö, palvelujen täydentäminen, tukee hyvinvointialueen asiakasprosesseja
Avustuksen luonne	Vuosittainen, pienempi	Pitkäjänteinen yhteistyö, suurempi
Hallinnollinen kuormitus	Monia hakijoita, raskas jaettavaan määrärahaan nähden	Vähän hakijoita, vuosittaiset neuvottelut, raskas raportointi
Vaikuttavuuden seuranta	Haasteellista, usein laadullista	Perustuu mittareihin sekä yhteiseen vaikuttavuuden arviointiin
Hyödyt	Tukee ruohonjuuritason toimintaa, lisää osallisuutta	Varmistaa jatkuvuuden ja laadun, täydentää hyvinvointialueen palveluja
Haasteet	Vaikea arvioida vaikuttavuutta, hallinnollinen työ	Rajaa tuen vain isoille toimijoille

Järjestöavustuksiin liittyviä ratkaistavia ja kehitettäviä asioita

- Kuntien ja Ekhvan työnjako avustustoiminnassa on ylätasolla selkeä, mutta käytännössä ilmenee myös päällekkäisyyttä. Toisaalta voi syntyä aukkoja, mikäli kumpikaan taho ei koe tietyn järjestötoiminnan tukemista omaksi vastuukseksi.
- Toiminta-avustukset kohdennetaan vuosittain Etelä-Karjalan hyvinvointialueen strategian mukaisiin HYTE-kärkiohjelmiin, mutta järjestöt eivät aina tunnista omaa perustyötään vuosittain vaihtuvista painopisteistä. Tämä johtaa siihen, että uusia hankkeita käynnistetään ilman jatkuvuutta. Ratkaisuna tulisi selkeyttää, kohdennetaanko avustukset ensisijaisesti järjestön sääntöjen mukaiseen toimintaan vai myös uusiin avauksiin, jotta toiminta olisi pitkäjänteistä ja strategian mukaista.
- Hyvinvointialueen näkökulmasta avustusten tulee kohdentua aidosti hyvinvointialueen tavoitteita tukevaan toimintaan.
- Vaikuttavuuden arviointia tulee yhdenmukaistaa ja yhteisiä vaikuttavuusmittareita kehittää. Tarvitaan malli, jolla järjestöt voivat arvioida toimintansa vaikuttavuutta suhteessa hyvinvointialueen tavoitteisiin.
- Kumppanuusavustusten näkökulmasta on arvioitava, onko muualta tuleva rahoitus oltava ehdoton edellytys kumppanuusavustuksen saamiseksi.

Ekhva myönnetyt toiminta-avustukset vuosina 2023-2025

Vuosi 2023	Myönnetty avustus, €
Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry	9 550 €
Etelä-Karjalan Liikunta ja Urheilu ry	6 000 €
Etelä-Karjalan perhetyön kehittämissyhistys ry →saa kumppanuusavustusta	15 000 €
Etelä-Karjalan Sydänaue ry → saa kumppanuusavustusta	4 000 €
Etelä-Saimaan A-Kilta ry	10 000 €
Imatran A-Kilta ry	5 000 €
Laptuote-säätiö ry	4 000 €
MLL Kaakkois-Suomen piiri ry →saa kumppanuusavustusta	25 000 €
Saimaan syöpäyhdistys ry →saa kumppanuusavustusta	6 700 €
Sairaalaklovnit ry	2 000 €
Vuoksenlaakson vammais- ja perhetyö ry →saa kumppanuusavustusta	8 000 €
YHTEENSÄ	95 250 €

Vuosi 2025	Myönnetty avustus, €
Eläkeliiton Karjalan piiri ry	3500
Etelä-Karjalan Kylät ry	2000
FinFami - Mielenterveysomaiset Etelä-Karjala ry	4000
Imatran Kuulo ry	600
Kaakkois-Suomen Martat ry	4700
Käpy Lapsikuolemaperheet ry	900
Saimaan Luustoyhdistys ry	800
Umucy ry	3500
YHTEENSÄ	20 000

Vuosi 2024	Myönnetty avustus, €
Etelä-Karjalan Hengitysyhdistys ry	1500
Etelä-Karjalan kansallinen senioripiiri ry	500
Etelä-Karjalan Kylät ry	4500
Etelä-Karjalan Keliakiayhdistys ry	6000
Etelä-Karjalan Liikunta ja Urheilu ry	3000
Etelä-Karjalan Omaishoitajat ry	2950
FinFami - Etelä-Karjalan mielenterveys ry	4000
Imatran A-Kilta ry	5000
Imatran Seudun Sotaorvot ja Kaatuneitten Omaiset ry	200
Kasuilco ry	175
Kulttuuripaja Saimaa	4000
Saimaan Luustoyhdistys ry	300
Suomen Covid -yhdistys ry → palautti avustuksen omaehtoisesti	250
Saimaan Syöpäyhdistys ry →saa kumppanuusavustusta	2000
YHTEENSÄ	34 375

HUOM: Hyvinvointialueen ensimmäisenä toimintavuotena 2023 ei jaettu kumppanuusavustuksia.

Toiminta-avustukset suunnataan vuosittain tukemaan Etelä-Karjalan hyvinvointialueen strategian mukaisia HYTE-kärkihjoelmia, jotka edistävät asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Painopisteet tarkentuvat vuosittain.

Toiminta-avustusta saavien yhdistysten toiminnan rahoitus koostuu monista eri lähteistä. mm. valtakunnalliset keskusjärjestöt, kunnat, STEA, ministeriöt, EU-rahoitus, säätiöt, lahjoitukset oma varainhankinta.

Vuosina 2023-2025 taulukkoon sinisellä merkityt toimijat ovat niitä, jotka ovat ilmoittaneet, että haettavaan toimintaan ei ole muuta rahoitusta.

Kohti uutta järjestöavustusmallia – valmistelun alustava aikataulu

Kiitos!

Heini Maijanen
Järjestö- ja kumppanuusasiantuntija
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
p. +358 40 5647145
heini.maijanen@ekhva.fi